

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถือเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โดยที่ครูมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุงแก้ไข (ครั้งที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 24 และ มาตรา 30 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการ พัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบที่เชื่อถือได้เพื่อหาแนวทางการ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน นอกจากนี้ การทำวิจัยในชั้นเรียนยังช่วยสนับสนุนให้ครูพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2554) ดังนั้น กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งที่ครูรวมถึงบุคลากรอื่นๆ ทางการศึกษาควรให้ความสนใจ และควร ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในกระบวนการวิจัย เพื่อนำผลมาใช้ในการปฏิบัติและ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดประโยชน์โดยตรง แก่ตัวผู้เรียน (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, เพียว ยินดีสุข และราชน มีศรี, 2544) นอกจากนี้ สารสนเทศที่ได้ จากการวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนครูในการนำไปประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน เป็นปัจจัยให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ (นิภาพร กุล สมบูรณ์, 2552)

อย่างไรก็ตาม การทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพปัญหา หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้น เรียน ตัวอย่างเช่น ครูไม่เข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย รูปแบบการทำวิจัย กระบวนการวิจัย รวมทั้งการสะท้อนคิดในการวิจัย มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนเหล่านี้ทำให้ครูมองว่าการทำ วิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก การสอนและการทำวิจัยจึงกลายเป็นเรื่องที่แยกส่วนกัน ทำให้งานวิจัยของ ครูขาดคุณภาพและความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อการนำไปใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน (ชนิกามาศ จันทร์เจริญสุข, 2554) ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่กระบวนการผลิตครูหรือไม่ หาก เป็นเช่นนั้น นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้ถูกต้องเพื่อที่ นักศึกษาครูเหล่านี้จะเริ่มต้นการปฏิบัติหน้าที่ครูควบคู่กับการวิจัยในชั้นเรียนโดยไม่คิดว่ามันเป็นเรื่องที่ยากหรือน่าเบื่อ อันจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษามโนทัศน์ที่ คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาครู เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการหาแนวทางการแก้ไขมโน ทัศน์ของนักศึกษาครูให้ถูกต้องต่อไป เพื่อให้ นักศึกษาครูจบไปและสามารถทำงานวิจัยในชั้นเรียนที่มี ประสิทธิภาพ สามารถนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาครู

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับลักษณะมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาครู อันจะเป็นจุดเริ่มต้นในการหาแนวทางในการแก้ไขมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนานักศึกษาครูรุ่นต่อไป ให้มีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชั้นปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 59 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 นิยามศัพท์

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลจากการวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง (ผู้สอน) เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว เป็นระบบ นำผลไปใช้ในทันที พร้อมทั้งมีการสะท้อนข้อมูลกลับเพื่อการพัฒนา

มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจและความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย 2) รูปแบบการทำวิจัย 3) ระเบียบวิธีวิจัย และ 4) การสะท้อนคิดจากผลการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะวัดระดับมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนจาก 1) แบบทดสอบความเชื่อ และ 2) แบบทดสอบความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งแบบสอบถามได้ถูกพัฒนาขึ้นโดย ชนิทกามาศ จันทร์เจริญสุข (2554) แต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย หมายถึง การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย ต้องคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขหรือต้องการการพัฒนา โดยปัญหานั้นต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน และอยู่ในบริบทที่ผู้วิจัยสามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ภายในด้านความรู้ ประสบการณ์ เวลา และภาระงานครู

รูปแบบการทำวิจัย หมายถึง การเลือกรูปแบบการทำวิจัยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติงานจริงของครู

ระเบียบวิธีวิจัย หมายถึง กระบวนการหลักและการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย

การสะท้อนคิดจากผลการวิจัย หมายถึง การวิพากษ์วิจารณ์ของผู้วิจัยและเพื่อนครูเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยและรายงานวิจัย รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยเพื่อปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาต่อยอดให้งานวิจัยมีคุณภาพมากขึ้น

ลักษณะมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ประเด็นและระดับความคลาดเคลื่อนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยในแต่ละประเด็นจะแบ่งระดับความคลาดเคลื่อนออกเป็น 3 ระดับ คือ มีมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนมาก มีมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนบางส่วน และไม่มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน (ชนิกามาศ จันทร์เจริญสุข, 2554)